

Koronawirus a przedsiębiorcy

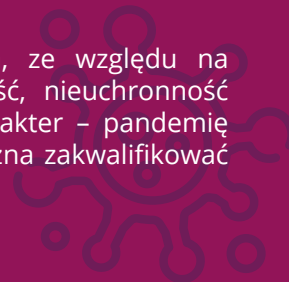
Zgodnie z oświadczeniem Światowej Organizacji Zdrowia znajdujemy się w sytuacji, którą można określić pandemią wirusa SARS-CoV-2 (zwanego potocznie i w niniejszym opracowaniu koronawirusem).

Co to oznacza?

Oznacza to ogromne wyzwanie dla światowej, a także krajowej gospodarki. Z pewnością kluczowe będzie przeciwdziałanie przerwaniu łańcucha dostaw (co ma szczególne znaczenie ze względu na umiejscowienie pierwszego ogniska koronawirusa w Chinach, które pozostają liderem światowego eksportu). W związku ze wzmożonym ryzykiem niewywiązywania się przez kontrahentów z umów, prosimy o zapoznanie się z poniższymi informacjami, które mogą okazać się pomocne w najbliższym czasie.

Pandemia koronawirusa jako siła wyższa.

Przede wszystkim, ze względu na nieprzewidywalność, nieuchronność i zewnętrzny charakter – pandemię koronawirusa można zakwalifikować jako siłę wyższą.

- W przypadku niemożności wywiązania się przez stronę z zawartej umowy, strona ta może wykazywać brak swojej winy ze względu na zaistnienie siły wyższej i uwolnić się tym samym od odpowiedzialności kontraktowej. W takich sytuacjach wymagane jest wykazanie, że niewykonanie bądź nienależyte wykonanie zobowiązania jest bezpośrednim skutkiem działania siły wyższej, a nie braku należytej staranności stron. Co do zasady, w przypadku szkody powstałej w wyniku działania siły wyższej, można domniemywać brak winy strony zobowiązanej w ramach umowy. Należy pamiętać, że każdy przypadek powinien być jednak rozpatrywany indywidualnie i nie zawsze działanie siły wyższej będzie wyłączało odpowiedzialność za niewykonanie bądź nienależyte wykonanie zobowiązania.
- W przypadku odpowiedzialności na zasadzie ryzyka (w ramach której podmiot zobowiązany może odpowiadać, pomimo braku winy), zwolnienie od tej odpowiedzialności może nastąpić, jeśli szkoda została wywołana działaniem siły wyższej. Opisany przypadek dotyczy przedsiębiorstw wprawianych w ruch za pomocą sił przyrody, należą do nich m.in.: przedsiębiorstwa budowlane, przedsiębiorstwa transportowe, przedsiębiorstwa zajmujące się przesyłem energii elektrycznej itd.

Zalecamy analizę zawartych dotychczas umów pod kątem istnienia w ich treści definicji siły wyższej i działania stron w przypadku jej wystąpienia, a w przypadku negocjowania nowych umów - zwrócenie szczególnej uwagi na dokładne uregulowanie tej kwestii.

Wpływ siły wyższej na bieg przedawnienia

Ustawodawca przewidział możliwość wystąpienia okoliczności, które w znacznym stopniu utrudnią albo wręcz uniemożliwią dochodzenie roszczeń przez wierzycieli. Do okoliczności tego rodzaju zostało zaliczone działanie siły wyższej. **Zgodnie bowiem z art. 118 Kodeksu cywilnego bieg terminu przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu, co do wszelkich roszczeń, gdy z powodu siły wyższej uprawniony nie może ich dochodzić przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw danego rodzaju – przez czas trwania przeszkody.**

Czy postępowania sądowe zostaną zawieszane?

W razie dalszego rozwoju pandemii nie można wykluczyć, że działanie instytucji państwowych, w tym sądów, będzie utrudnione do tego stopnia, że uniemożliwi to rozpoznawanie spraw w normalnym biegu. Na chwilę obecną, w niektórych sądach w Polsce (m.in. w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie, Sądzie Okręgowym w Warszawie czy Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie) zarządzono zdjęcie z wokandy zaplanowanych rozpraw w okresie do końca marca, niemniej zalecamy bieżące monitorowanie sytuacji i kontakt z biurami obsługi interesantów w celu ustalenia, czy termin konkretnej rozprawy został odwołany. Należy jednak wskazać, że obecność koronawirusa w Polsce w chwili obecnej nie powoduje zawieszenia postępowań z mocy prawa, zgodnie z art. 173 Kodeksu postępowania cywilnego. Uczestnicy rozpraw mogą jednak usprawiedliwiać swoją nieobecność na podstawie zaświadczenia wystawionego przez lekarza sądowego.

Pakiet osłonowy dla przedsiębiorców

Zgodnie z zapowiedziami Ministra Rozwoju, w najbliższych dniach planowane jest uchwalenie specustawy dotyczącej ułatwień dla przedsiębiorców w związku z pandemią. Według założeń przesunięty zostanie termin zgłoszenia Beneficjentów Rzeczywistych do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych, a także wprowadzenia nowego Jednolitego Pliku Kontrolnego do 01.07.2020 r. Ponadto planuje się wprowadzenie rozwiązań pozwalających na zachowanie płynności finansowej przedsiębiorców, np. poprzez wsparcie gwarancyjne oraz dopłaty do kredytów. Zachęcamy do monitorowania sytuacji również w tym zakresie.

Kontakt

Kancelaria RKKW – KWAŚNICKI, WRÓBEL & Partnerzy na bieżąco monitoruje wydawane regulacje prawne oraz wytyczne organów państwowych. W przypadku jakichkolwiek pytań lub wątpliwości służymy wsparciem, szczególnie w przypadku konieczności wdrożenia odpowiednich i szybkich działań zaradczych.

Zapraszamy do kontaktu:
office@rkkw.pl